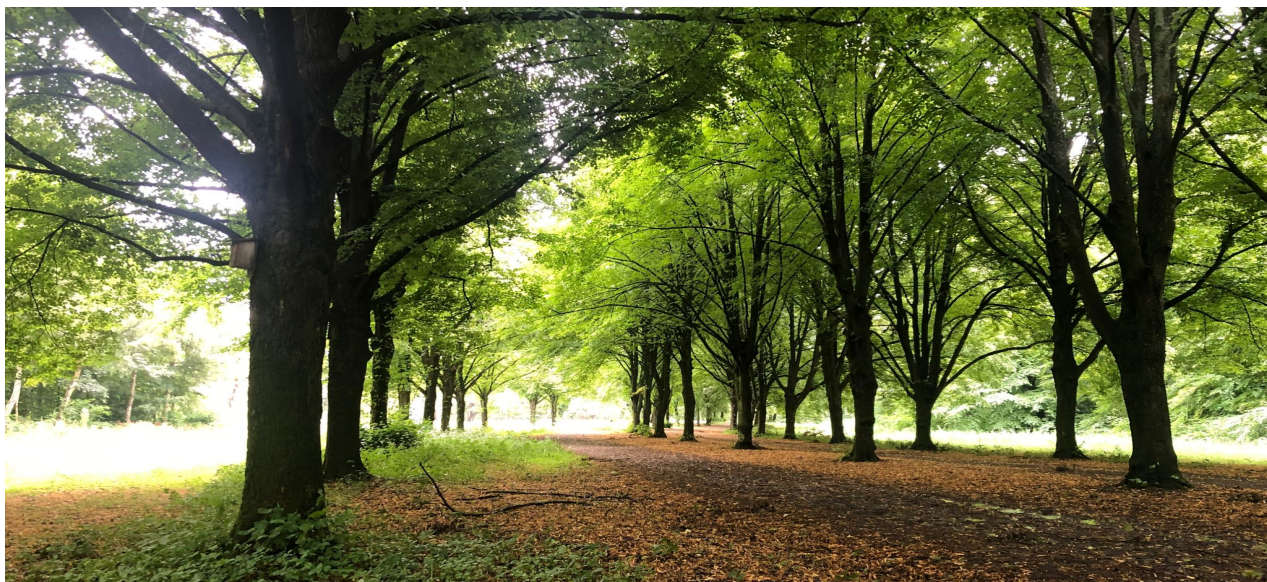

JOHANNESBRIEF

IN DIT NUMMER O.A

Een kerstboom van hout	4
Uitnodiging Ledenvergadering	5
Ruimtevierder in de Johanneskerk	6
Interview met Tieke Pfaff	8

KERKDIENSTEN

5 november	ds. Alke Liebich
12 november	tzt bericht in de Johannesmail
19 november	Ruimteviering
26 november	ds. Alke Liebich

TER OVERWEGING

HERFSTBLUES

Hoe je kijkt...maakt wat je ziet

Hij: Als het herfst is word ik altijd een beetje depri.

Zij: In de herfst kan ik die indrukwekkende Indian Summer kleuren fotograferen.

Hij: Wind en nattigheid vind ik ook maar niks.

Zij: Dan kan ik weer eens doorwaaien tijdens een winderige wandeling.

Hij: Nou, lekker hoor, al die kale bomen!

Zij: Door die kale takken kan ik vérder kijken dan anders.

Hij: Als ik naar buiten kijk word ik dus een beetje somber.

Zij: Dan kijk je toch gewoon naar b́nnen...

Hij: Hoezo?

Zij: Om je herfstblues een beetje te begrijpen.

Wat maakt toch dat je zo depri wordt als het herfst wordt?

Hij: Tja, moet ik misschien wat meer bij stil staan...

Veranderingen

Soms steken ze zomaar de kop op, die herfstblues. Zo kan dat gaan. De één ziet bij wisseling van jaargetijden dít en de ander dát. Uit bovenstaand praatje wordt dat duidelijk. Maar het is dus ook maar net hóe je kijkt. Soms overvallen veranderingen ons.

De natuur leert ons dat dergelijke veranderingen erbij horen. Dat het zo iets is als loslaten van het vorige. En je dan maar laten vallen bij wat er is. Als een blad.

Om een tijd later weer opnieuw tot leven of in evenwicht te komen.

Stilstaan

Sinds kort heb ik me verbonden aan een zen-meditatiegroepje. Daar leer ik vooral stil - staan. Of beter gezegd stil-zitten. Ik neem dan de tijd om alleen maar te *zijn*. Zonder op alle voorbijkomende gedachten, prikkels en gevoelens in te gaan. Zodat ik me voor even niet meer als vanzelf identificeer met alles wat ego is; met de rollen die ik bekleed in mijn dagelijks leven die me een zekere eigenwaarde geven. Met drukdoenerij.

Een ongemakkelijk gevoel steekt in dat stil-zijn, soms de kop op. Want, wie ben ik dan nog als ik gewoon-zit-te-zijn? Leegte durf toe te laten? Zonder al die ego-duidingen? Ik probeer die ongemakkelijke gevoelens toe te laten. Zonder er een oordeel over te hebben. Slechts observerend en ruimte-gevend-zijn..

Ik ben

Jezus zei: Ik Ben

Dat was zijn weg en zijn waarheid.

Niet: ik ben 'dit of dat'. En dat is zo diep waar.

Kan ik ook, net als hij, ten diepste ervaren dat ik ben wie ik ben?

Als ik stil word en mezelf los-dwarrel als een herfstblad?

Zonder vorm?

Van vorm naar leegte maar ook andersom

Ik ben natuurlijk wel in dit lichaam, in deze vorm. In ons lichaam zijn we een manifestatie van dat ondeelbare geheel. We manifesteren iets. Wij zijn bladeren aan de kosmische boom, en op een zeker moment vallen die af. En dat is oké. Het blad was de boom. Als het een beetje herfst wordt in mijn leven, heb ik dan wat schoonheid in de wereld gebracht, heb ik wat zuurstof gebracht, zoals bladeren dat doen? Heb ik wat ruimte gegeven, wat licht gebracht?

Ik zit hier niet alleen in stilte om mijzelf te bevrijden van dat knellende ego, zodat ik wakker word, ontwaak, en ga ervaren wie ik werkelijk ben. Maar ook om die bevrijdende realiteit te manifesteren, door op een heilzame manier mijn leven te leiden en hier en nu een beetje meer licht te brengen. Als we zó naar ons leven kijken, kunnen we al die wisselende seizoenen in onszelf vast beter accepteren, zoals de natuur dat doet!

Geniet van Vivaldi 's **Vier Jaargetijden - De Herfst**. U heeft 'm vast in huis.

Frits van Kempen

DIACONIE

COLLECTEDOEL NOVEMBER: KWINTES

Het collectiedoel voor november is de non-profit organisatie Kwintes. Kwintes biedt in onze regio ondersteuning aan mensen met psychosociale of psychiatrische problemen. Een organisatie als deze heeft een voortdurende opdracht en een langlopende taak. Er zullen altijd mensen in ons midden zijn die extra ondersteuning nodig hebben.

In deze maanden hoor je nogal eens de vraag: en wie zorgt er straks voor mij, als het nodig is? De oplopende ziektekosten en het groeiend personeelstekort maken dat je je daarover zorgen maakt. Niet alleen individuen maar ook organisaties stellen zich deze vragen. Zullen er nog wel voldoende mensen zijn om straks de cliënten goed te blijven begeleiden? Blijven er voldoende fondsen beschikbaar om het werk te kunnen uitvoeren?

Op beleidsniveau zijn er bij Kwintes de afgelopen jaren verschillende innovaties getest en op kleine schaal ingevoerd om te proberen de druk op de teams te verlagen. Deze trend wordt de komende jaren doorgezet. Men zoekt 'heil' in het opstellen van meer evenwichtige roosters, passende dagbesteding voor de cliënten en digitale ondersteuning. Daarnaast gaat de dagelijkse zorg voor de cliënten gewoon door. We collecteren ieder jaar voor Kwintes, omdat een non-profit organisatie als deze nodig zal blijven. Daarom bevelen we dit collectiedoel opnieuw bij u aan.

Opdat er in de toekomst ook dáár mensen zijn die weer voor anderen kunnen zorgen.

U kunt uw collectegift overmaken op rekeningnummer NL11 INGB 0000 1314 51 van de Diaconie DoReJogemeente, o/v Kwintes.

SAMEN TEGEN ARMOEDE

Kerken in heel Nederland starten de actie 'Samen tegen armoede'. Ook de Taakgroep Kerk en Samenleving van de Raad van Kerken Amersfoort roept de kerken op om hieraan mee te doen. Kerken kunnen op dit moment op twee

manieren meedoen aan de actie: door het vullen van voedselpakketdozen, of door je als inzamelpunt van producten voor je wijk/buurt aan te melden. De actie gaat een aantal jaren lopen en later volgen meer mogelijkheden om te participeren.

Als Johanneskerk ondersteunen we dit initiatief van harte. Met een klein vraagteken erbij: In de 40-dagentijd voor Pasen hebben we als gemeente 6 zondagen lang producten voor de Voedselbank ingezameld. Het bleek nog een hele klus om alles in goede orde bij de Voedselbank te krijgen. Bovendien vroeg een aantal mensen aan de diaconie of er niet beter geld ingezameld kon worden dan producten. Je kunt van het ingezamelde geld precies kopen wat er nodig is, met name verse producten. Die opmerkingen uit de gemeente hebben ons aan het denken gezet, zeker nu de Taakgroep voor de armoede-actie een beroep op ons deed voor weer een inzameling.

We hebben de Raad van Kerken Amersfoort laten weten dat we het initiatief van harte steunen, maar even pas op de plaats maken wat betreft deze concrete inzameling, gezien onze ervaringen in de 40-dagentijd. We blijven informatie ontvangen over de actie, en bekijken wanneer en hoe we kunnen aanhaken.
Diaconie

FINANCIËN VAN DE DIACONIE

De collectes en giften voor het collectiedoel van september, vredesbeweging Pax, leverden € 795,40 op. Daarnaast kregen wij bijdragen voor OZ, voor een individuele vraag om hulp, en voor het collectiedoel van augustus. Vakantiegeld Delen gaf ons nog de middelen om iemand extra een vakantie bijdrage te geven.

In het vorige bericht meldden wij een gift uit het noodpotje voor de overstromingsramp in Libië, en het gebrek aan middelen om ook voor de aardbeving in Marokko zo'n bijdrage te verlenen. Intussen is Marokko nu meer aangewezen op hulp bij wederopbouw, dan op noodhulp, maar kregen wij te doen met twee zware aardbevingen in de regio Herat in Afghanistan. Er zijn voor zover bekend meer dan 2.000 doden,

meer dan 9.000 gewonden, en de verwoesting is ongekend. Het is een arme regio, de mensen wonen er in lemen hutten die door de aardbevingen geheel zijn ingestort. Er is gebrek aan alles: voedsel, dekens, sanitaire voorzieningen, tenten. De winter is in aantocht. Van de overheid mag niet te veel worden verwacht.

Wij kregen recent mooie giften, en konden hierdoor op 13 oktober zowel naar de vluchtelingenorganisatie van de VN UNHCR als naar Kerk in Actie € 500 overmaken. Beide organisaties garanderen dat het geld goed terecht komt, de UNHCR heeft een team ter plaatse.

Wij zijn dankbaar voor alle giften en bijdragen. Namens de diaconie,

Dick Tommel

O DENNENBOOM...

Langzamerhand wordt het tijd om aan Kerst te denken. De laatste jaren hebben we uit milieu oogpunt gebruik gemaakt van een zogenoemde 'lease kerstboom'.

Dat betekende dat we bij de firma Randijk een boom uitkozen, de kerstboom met kluit en al lieten uitgraven, in de kerk lieten afleveren, en na een paar weken weer terug lieten halen om hem opnieuw in de grond te laten zetten. Met een nummer eraan, zodat we de boom volgend jaar weer zouden kunnen laten uitgraven en hergebruiken in de kerstperiode.

Een mooi idee, maar het blijkt niet goed te werken. Tot drie keer toe heeft de kerstboom die wij leaseden het heen-en-weer rijden en het her-poten niet overleefd. We moesten steeds weer een nieuwe boom kiezen. De gedachte van hergebruik kon niet worden waargemaakt, en de

realiteit is dat we drie keer een andere boom hebben laten uitgraven en bezorgen.

Dennenbomen kunnen er niet tegen om een aantal weken in een gebouw te staan, ondanks het trouwe watergeven, en ondanks het gegeven dat we de tijd van de boom in de kerk zo kort mogelijk houden (van de adventsmiddag begin december tot 2 januari). Zo'n grote boom houdt het geen drie weken vol, in een kuip, binnen...

De diaconie heeft zich op deze situatie bezonnen omdat we een groene kerk willen proberen te zijn. Is het een oplossing om de boom maar heel kort in de kerk te houden? Moeten we toch maar een losse boom kopen, zonder kluit? Maar dan moeten we die zelf ergens halen en weer afvoeren. Al is het maar eens per jaar, het is toch weer een taak die door ouder wordende vrijwilligers moet worden gedaan.

Het plan is nu om een houten kerstboom aan te schaffen die wél jaar na jaar kan worden gebruikt. Dat zal misschien vreemd zijn, omdat we een echte levende kerstboom gewend zijn. Maar om door te gaan met een lease-boom die keer op keer het loodje legt, is niet verantwoord. Uiteraard zal de nieuwe houten boom worden opgetuigd, wellicht met aangepaste versierselen. Behalve het milieu aspect is een voordeel dat we de boom meteen bij de eerste Adventszondag in de kerk kunnen zetten, en kunnen laten staan tot Driekoningen.

De overige versiering van de kerkzaal kan natuurlijk wel gewoon gebruikt worden.

Reageren? Graag bij Johanneke of Dineke (diaconie) of bij Marina (coördinatie kerstversiering)

GEMEENTENIEUWS

BESTUURLIJKE ZAKEN

In Johannesbrief 8 stond een bijdrage van de **Groene Johannes** met de oproep om geen bloemen meer te kopen voor in de dienst, en om weg te geven na de dienst, die met gif gekweekt zijn. De kerkenraad vindt dit een sympathieke oproep, maar ziet ook bezwaren. Want als duurzame bloemen niet te krijgen zijn, wat

zetten we dan op zondag in de kerk? En wat geven we dan aan gemeenteleden die een bloemetje nodig hebben? De kerkenraad heeft de Groene Johannes en de werkgroep liturgie gevraagd hierover na te denken, en te bezien of zij gezamenlijk misschien tot een aanbeveling kunnen komen.

De **Johannesmail** wordt nu verzorgd door een groep leden. Zowel de Johannesmail als de **Johannesbrief** zijn geëvalueerd en besproken in de kerkenraad. Mocht je daar ook wat over willen opmerken, dan graag bij de secretaris. De kerkenraad keek terug op de inhoud van de **jaargids** en bekeek het aanbod aan gesprekskringen en groepen. We vragen ons af of er binnen de gemeente behoefte is aan andere gespreksgroepen of vormende, meer theologische activiteiten. Denk bijvoorbeeld aan het gezamenlijk lezen van een theologisch boek of een informatieve cyclus over liturgie. Denk er vast over na, kom met een reactie naar de kerkenraad of geef je wens door op de ledenvergadering van 12 november. De **verjaarskaarten** zijn bijna op. We zoeken iemand die een nieuwe kaart wil ontwerpen. Je kan iets tekenen, schilderen, plakken en knippen, digitaal bewerken, borduren..... Er zijn veel manieren om een mooie kaart te maken.

We zouden het het leukste vinden als iemand het doet die het nog niet eerder gedaan heeft. Lijkt dit je leuk? Maak dan een plannetje en neem contact op met de secretaris of een ander kerkenraadslid.

Kerstmis komt er aan. De diaconie is bezig met denken over de kerstboom, en de kinderkring is bezig met het voorbereiden van de kerstavond. We denken vast over de kerstkaart.

Samen met mensen van de Groene Johannes is Jan Nienhuis begonnen met het proces om **zonnepanelen** op het dak te leggen. Hier is veel voor nodig, dus het zal nog even duren voor ze echt op het dak liggen.

De lijst van **contactleden** is langsgelopen en geüpdatet.

Tot slot heeft de kerkenraad de

ledenvergadering van 12 november voorbereid.

Heb je vragen of opmerkingen over het werk van de kerkenraad? Mail, bel of app dan even met de secretaris, Laura van Rossum du Chattel, 06 1587 5667, secretaris@johanneskerk.nl

De kerkenraad heeft een korte handleiding vastgesteld voor groepen die een activiteit organiseren en die dat bekend willen maken binnen of buiten de Johanneskerk. Immers, alleen als mensen weten dat er iets georganiseerd wordt, kunnen ze er naartoe. Dit geldt zowel voor activiteiten gericht op leden en vrienden van de Johanneskerk als voor mensen daarbuiten.

Als je je activiteit bekend wil maken binnen de Johanneskerk, kan je een bericht sturen aan de Johannesmail of de Johannesbrief, laten plaatsen op de website of je kan het laten aankondigen in de dienst. Denk eraan dat een mededeling kort en krachtig moet zijn: *waar gaat het om, voor wie is het, wanneer en hoe laat, wat kost het, moet je je wel of niet opgeven, wie is contactpersoon en hoe kan je die bereiken (mail, telefoon).*

Als je ook mensen wilt bereiken die geen lid of vriend zijn, werken deze methodes niet. Je kan dan gebruik maken van diverse media. Maak hieruit een zorgvuldige keuze. Bijvoorbeeld: onze eigen website (via Kees Meinema), Stad Amersfoort, Zindex033, Nieuwsplein033, Vierklank, posters of flyers.

Wie de hele handleiding (twee kantjes) wil lezen, kan hem opvragen bij de secretaris.

Ledenvergadering 12 november 2023 na de dienst

In deze ledenvergadering staat het volgende op de agenda:

- Verslag ledenvergadering 11 juni 2023
- Vaststelling reglement
- Vaststelling statuten (de verwerking van de notaris van onze voorstellen)
- Voorstel om het aantal bankrekeningen te verminderen
- Evaluatie van en besluitvorming over samenwerking met de Ruimteviering

De agenda en de stukken worden via de Johannesmail verstuurd.

HET VERHAAL VAN EEN RUIMTEVIERDER IN DE JOHANNESKERK

In 1997 kwam ik met mijn man in Amersfoort wonen. Na een lange zoektocht naar een kerkgemeenschap waarbij wij ons beiden thuis voelden kwamen wij in 1998 terecht bij de oecumenische Ruimtevieringen in de prachtige oude 'Aegtenkapel' op het Zand. Jarenlang genoten wij hier van deze eeuwenoude kapel met zijn mooie akoestiek en prachtige lichtinvallen. Maandelijks vierden wij hier met veel creativiteit, mooie muziek, beelden en woorden inhoudelijke, prachtige diensten. De mensen kwamen overal uit het land om te zien hoe er in de Ruimteviering creatief werd omgegaan met de eeuwenoude liturgie. Wij merkten ook dat deze diensten nog meer voor ons gingen leven als wij meededen aan de voorbereiding van een viering. Het samen nadenken over de Bijbeltekst, de liederen, de muziek en de beweging gaf en geeft vele nieuwe inzichten en energie. Het bezig zijn met de viering is een samenwerking van ongekende kwaliteit!

In 2019 werd duidelijk dat de nieuwe uitbater van de 'Aegtenkapel' andere plannen had met de kapel. Voor ons Ruimtevierders begon een zoektocht naar een nieuwe omgeving. Dat was niet makkelijk. Vele ruimtes zijn verkend en vele gesprekken zijn gevoerd. Wij zijn in deze zoektocht uitgekomen bij de Johanneskerk en zijn door Jan Nienhuis in mei 2020 zeer hartelijk ontvangen!

De Ruimtevieringen zijn altijd experimenteel geweest binnen de eigenheid van de 'Aegtenkapel' en nu begon er een nieuw experiment binnen de muren van de Johanneskerk. Niet alleen een nieuwe ruimte, maar ook nieuwe mensen met een eigen geschiedenis en een eigen cultuur van vieren. Zou dit wel of niet bij elkaar gaan passen, zou dat moeten, zouden we van elkaar kunnen leren, zouden we elkaar kunnen versterken en inspireren? Allerlei vragen waarbij het antwoord nog open is en was. We besloten het avontuur en experiment met een open vizier aan te gaan. Inmiddels zijn wij drie jaar verder. Corona heeft het een tijdlang moeilijk gemaakt dat wij op een 'normale manier' contact konden hebben met

elkaar. Het spelen met de fysieke ruimte wat we gewend waren, was wennen maar inmiddels komt hier meer rust in. Er zijn mensen van de Johanneskerk die deelnemen aan de voorbereidingsgroepen en aan het zangkoor. Andersom bezoeken enkele mensen van de Ruimteviering een Johannesviering. Het is nog zoeken en aftasten maar we kennen al best wat fijne momenten samen!

Jan Nienhuis en iemand van de kerkenraad spreken drie tot vier keer per jaar met de coördinatiegroepen van de Ruimteviering. Deze gesprekken zijn altijd constructief. Het draaiboek 'samenwerking Ruimteviering-Johannes kerk' groeit gestaag. Wat de vieringen betreft heb ik altijd weer het gevoel 'even thuis' te zijn geweest! Het blijft een zoektocht maar wat mij betreft is deze tocht de moeite en het experiment waard.

Met hartelijke groet, Anita Bosch
Voorzitter coördinatiegroep Ruimteviering

COLUMN: NIEUWELING

Is mijn tijd als nieuweling in de Johanneskerk voorbij? Doet dat ertoe? Hoe bepaal je zoiets?

Is het de mate waarin allerlei gebeurtenissen zich herhalen en vanzelfsprekend worden. Of is het meer het gevoel en de contacten. Ik zal eerlijk zijn, dat laatste wil nog niet zo vlotten. Moet ik me daar druk over maken? Iemand vertelde laatst dat de Johanneskerk een gemeenschap van mensen is en dat onderling contact dus essentieel is, het fundament. Snap ik. Dus met dat gegeven kijk ik naar mijn eigen plek in die gemeenschap.

Toen ik de kerk binnenstapte zocht ik vooral de verdieping van mijn gesprek met God en mijn broeder Jezus. Daarom ben ik elke zondag in de dienst tenzij het echt niet anders kan. De verjaardagsviering van mijn kleinzoon vond ik een goede reden om verstek te laten gaan. Mijn thuissituatie en sociale verkeer buiten de Johanneskerk is niet religieus, dus niet kerks. Een verjaardag of iets anders wordt dus gerust op een zondag in de agenda gezet, hoewel het toch al wel doordringt dat Roland op zondag naar de kerk wil. Het is de reden dat ik vaak na de dienst al snel de kerk verlaat omdat er anders met geheven wenkbrauw gekeken wordt als ik weer ergens halverwege aansluit.

Begrijp me goed, niemand is negatief, maar de niet uitgesproken woorden klinken soms hard. Het ontmoeten na de dienst komt er daarom niet altijd van. Het ongemakkelijke gevoel, dat ik nog wel heb als ik me in gesprekken meng tussen mensen die elkaar al tientallen jaren kennen, heeft er ook wel wat mee te maken. Ik weet dat ik vrij ben om te doen wat voor mij het beste is, maar ik herken de uitspraak van iemand die zei *“je komt voor God en je krijgt er meteen een hele kerk bij”*.....

Ondertussen mag ik me Kerkenraadslid noemen namens de Vrijzinnige fractie. Toen daarvoor een oproep werd gedaan in de dienst aarzelde ik geen moment, hoewel ik geen idee had wat daar bij kwam kijken. En zo is het gekomen dat ik regelmatig de beurt heb als Kerkenraadslid van dienst op zondagmorgen. En ja, beste mensen, dat heeft wel enige reflectie nodig! Omdat het verbijsterend is (voor mijzelf met name) dat, hoewel ik docent ben, ik op zondagmorgen als KR lid domme fouten maak, sta te haspelen en eenvoudige rituelen verknaal.

Laatst zei een gemeentelid tegen me op de trap naar beneden na de dienst *“het ging niet zo best heh....* En ik kreeg een keer een standje omdat ik *“met mijn kont naar de gemeente stond bij het doven van de kaars”*. Ergste, de naam van de dominee fout zeggen! Van die dingen. Op de fiets naar Scherpenzeel vraag ik me dan af hoe dat kan. Ik schrijf mijn beurten altijd helemaal uit, hoef het eigenlijk alleen maar op te lezen. En dan weet ik, het komt door de plaats en de bedoeling van het samenkomen. Ik vind dat zo belangrijk dat ik mezelf teveel druk opleg, in de zin van *“het moet goed gaan”*. Als een net afgestudeerde docent eigenlijk. In die zin ben ik nog steeds een nieuweling in de kerk maar mijn gesprek met God is verdiept.

Roland Loos

INTERVIEW MET TIEKE PFAFF

Tieke is al jaren verantwoordelijk voor de maandelijkse maaltijden in de Johanneskerk. Ze heeft géén kookopleiding, heeft géén kooklessen gegeven, heeft misschien zelfs geen grote passie voor koken, maar hoe doet ze dat dan? Gaande het gesprek wordt het duidelijker, ze vindt het leuk en belangrijk dat er met elkaar (meestal 10 tot 15 mensen) gegeten kan worden in de kerk. Tijdens de maaltijd ontstaan toch andere gesprekken dan op de zondagochtend. Het koken heeft ze zichzelf aangeleerd. Ik geef aan dat me dat toch een klus lijkt, maar Tieke wimpelt dat weg. Enerzijds omdat ze voor alles wat ingewikkeld zou kunnen zijn rond de maaltijden, wel een oplossing vindt:

- apparaten met ingewikkelde gebruiksaanwijzing (*'er is altijd wel iemand die het wel snapt'*),
- al die boodschappen (*'ik heb 2 fietstassen'*),
- verschillende winkels om specifieke ingrediënten te kopen (*'ik maak gewoon een rondje door de stad'*),
- voor € 5,- per persoon koken ook als er weinig mensen zijn (*'ik hou vaak nog over en dat stort ik dan weer op de rekening van de diaconie'*).

En anderzijds *'ik doe het niet alleen, jarenlang heb ik samen met Willemien gekookt, en nu doe ik dat samen met Jos'*.

Ook geeft Tieke aan dat ze het fijn vindt dat ze alle ruimte krijgt om op eigen manier te koken en vaak krijgt ze leuke reacties op de maaltijden. Het zijn vegetarische maaltijden en meestal haalt ze de recepten uit haar favoriete kookboek van Nadine Abensur (Vliegensvlug Vegetarisch). In deze Marokkaanse stoofpotten worden lekkere kruiden gebruikt, maar de finishing touch, het geheim, is toch wel haar zelfgemaakte ingelegde citroen, *'heel makkelijk, maar zo lekker'*.

Na de Coronaperiode hebben de maaltijden een doorstart gemaakt en het is fijn dat er nu ook meerdere mensen af en toe koken.

Van huis uit heeft Tieke de liefde voor het koken niet echt meegekregen. Haar vader werkte bij de Marine en was meestal lang van huis. Moeder was veel alleen met haar en haar 2 broers.

Aardappels, vlees en groente waren vaste kost. Toen haar vader niet meer op zee was en vaker

ging koken kwamen er andere maaltijden op tafel, vaak met een buitenlands tintje.

Na haar geneeskundestudie in Leiden heeft ze jaren op een consultatiebureau in Uithoorn gewerkt. Toen ze overstapte naar het RIVM, volgde een verhuizing naar Amersfoort. Tot dan toe had ze vooral voor zichzelf en haar gezin gekookt. De Johanneskerk werd haar kerk en voor ze het wist stond ze dus voor veel meer mensen te koken.

Daarnaast doet Tieke nog veel meer in haar vrije tijd: taallessen, wandelen (lid van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging), kamperen, werken in de moestuin (van zichzelf en van anderen), hand-en-spandiensten in de kerk (zie stukje over *Het groen rond de kerk*), oppassen op de kleinkinderen in Amsterdam. Oh ja, én ze kookt ook nog met regelmaat voor zo'n 20 mensen in het Diaconaal Aandachtscentrum, maar dan wél aardappels, vlees en groente.

Het is mij duidelijk geworden met hoeveel verantwoordelijkheidsgevoel en aandacht Tieke de maaltijden van de Johanneskerk maakt, bijna ongemerkt staat er steeds weer een lekkere stoofpot op tafel. Daar geniet ze zelf ook van, hoewel ze zacht toevoegt dat ze ook altijd blij is als de maaltijd geweest is en het allemaal weer gelukt is.

Dank Tieke, voor je citroen-recept, maar vooral voor je 'inkijkje in de keuken' en de aardige, bescheiden manier waarop je mij wegwijs maakte in deze verbindende activiteit in de kerk!

Trudy Leeuwendal

HET GROEN ROND DE KERK.

Zelfs tuintjes is een te groot woord voor onze strookjes groen, maar toch dienen ze minstens drie doelen: Groen verkoelt, het regenwater gaat niet naar het riool en de insecten, die langs komen hebben wat te eten.

Twee van onze planten zijn daar specialist in:

Ten eerste **de**

Budleia of

Vlinderstruik, een

exoot maar een

hele goeie. Een

Katholieke

missionaris

stuurde zaad van

deze plant naar

Europa. Vooral

langs de Franse

spoorbanen is het een zee van paars bloeiende

struiken. Ze hebben zichzelf uitgezaaid. En dat is

belangrijk,

dan weet je dat de plant insecten aantrekt, want

anders lukt de bestuiving niet. Het is dus veel

beter om zo'n geveltuintje vol te zetten met

zaailingen uit andere tuinen dan om naar een

willekeurig tuincentrum te gaan. Gekweekte

tuinplanten produceren vaak helemaal geen

nectar. Langbloeiende planten gaan maar door

met bloeien omdat ze geen zaden meer kunnen

produceren en planten met dubbele bloemen

zijn ook ongeschikt, omdat ze bloemblaadjes

hebben op de plek waar de stamper en de

meeldraden horen te zitten. Om nog maar niet

te spreken van de bestrijdingsmiddelen die

gebruikt worden.

Een tweede prominente plant in onze tuintjes is

Marjolein of Origano. Dit is wel een inheemse

plant, waarvan we de tuinvariant hebben. Die

lijkt heel erg op de wilde marjolein en is ook een

prima bijen- en vlinderplant. U moet trouwens

eens ruiken, zo hier in de volle zon is deze plant

op zijn geurigst en kan zo in de macaronisaus.

Onze tuintjes staan op de beste plek in

Amersfoort, want hier komt bij een pompachtige

zuil naast de gracht het regenwater van de

Amersfoortse berg naar boven. In de droge

zomers hoeven we geen leidingwater te

gebruiken om de planten in leven te houden,

maar we kunnen een emmer onder deze

waterstraal zetten. Binnen 5 minuten is die vol.

Er staan ook gele bloemen in de tuintjes.

Bezemkruid, Stinkende gouwe,

Zonneroosje en Zandkool of Rucola. De meeste

zijn hier vanzelf verschenen, sterke planten,

onkruid zou ik het niet willen noemen. Misschien

is het wel leuk om daar een volgende keer wat

over te vertellen.

Tieke Pfaff

CAFÉ VEERKRACHT IN WORDING

Ik was op een netwerkdag samen met veel

andere 'pioniers'. De PKN noemt het geheel nu

'proefplekken'. Het is mooi om samen met

anderen te verkennen wat erbij komt kijken. De

begeleiding bestaat uit een leergroep. Met drie

andere initiatieven wisselen we belangrijke

vragen uit, onder leiding van vaardige en

kundige mensen. Het geeft mij vertrouwen dat

stapje voor stapje de inhoud wordt gevuld, en

dat je dat niet alleen hoeft te doen. Het is leuk

wanneer iemand een keer mee wil komen met

een leerkring of netwerkdag, ook als je niet bij

het team hoort. Je steekt er zeker iets van op, en

je kijkt even met ons (het team in wording) mee.

De data hiervoor zijn **26 januari (vanaf 17.00-**

22.00) en 9 maart (overdag). Het team krijgt ook

steeds meer vorm, en ook de eerste activiteiten.

We hopen hier binnenkort meer over te kunnen

melden. Wie weet, komen wij met een concrete

vraag bij jullie terug.

Alke Liebich

IK HERINNER MIJ - FOTOSERIE

DOOR LUUK DEN HARTOG.

'Ik ben een frequente kerkhofbezoeker', vertelt

Luuk den Hartog. Met zijn camera in de hand

loopt hij tussen de graven door, op zoek naar

beelden die een verhaal vertellen. Ingezakte

graven, mooie letters of een bijzondere lichtval.

'Op een kerkhof kun je zien hoe mensen hun

verdriet uiten over het verliezen van een dierbare

in hun leven.' De tijd is een terugkerend thema in

het werk van Den Hartog. *'Ik ga op zoek naar de*

vergankelijkheid van materie. Dingen

verdwijnen, gaan kapot, laten hun sporen na. Het verhaal van die vergankelijkheid probeer ik in beeld te brengen.'

De serie met de portretjes bestaat uit afbeeldingen met vierregelige teksten. Deze begeleidende teksten heeft den Hartog niet specifiek bij het betreffende beeld geschreven, maar wel speciaal gekozen bij de levensfase van de geportretteerde. In de maand november op zondagen te zien, en ook bij andere openstellingen van de kerkzaal, zoals concerten en lezingen. Raadpleeg hiervoor de verhuuragenda op de website.

De kunstcommissie

OPROEP VAN DE REDACTIE

Na de oproep om leuke of interessante vakantie-ervaringen met anderen te delen, konden we meeleven met een aantal verhalen van gemeenteleden. We zijn natuurlijk altijd blij met bijdragen voor de Johannesbrief, maar deze vakantie verhalen gaven het zomernummer extra kleur. Ook voor de volgende Johannesbrief zouden we, als redactie, graag weer over een aantal van jullie ervaringen, verhalen, gedachten, fantasieën, herinneringen lezen in de Johannesbrief.

Dit keer met als thema: de Kerstdagen, Kerstfeest, Kerstgedachten, enz. Als er maar een link(je) naar de Kerstperiode is (en dat mag ruim geïnterpreteerd worden.....).

Zoals bekend, en dat is vaak ook een uitdaging, mag het stukje maximaal 500 woorden tellen.

Maar minder is natuurlijk ook prima.

Wij hopen op een aantal bijdragen en laten ons graag verrassen!!

VIERKLANK, EEN NIEUW BLAD

De Protestantse Gemeente Amersfoort heeft een nieuw blad, Vierklank. Dit blad is de opvolger van Drieluik en verschijnt tien keer per jaar. *Vierklank* wordt zodra het uit is, in de kerk gelegd en een ieder kan het meenemen. Het is ook interessant voor mensen die niet lid zijn van de PWBA. Wil je Vierklank digitaal ontvangen, meld je dan aan via vierklank@pkn-amersfoort.nl en vermeld in de mail dat je lid bent van de Johanneskerk en het blad graag digitaal wilt ontvangen.

ACTIVITEITEN

VROUWENGROEP 60+

De eerstvolgende keer dat de groep bij elkaar komt is **vrijdag 3 november** van 14.00 tot 16.00uur

Dit keer gaan we met elkaar in gesprek over de Hemel: Wat betekent de Hemel voor ieder van ons?

De bijeenkomst zal gehouden worden bij Noor Naaborgh, Elzenburg 30.

Voor informatie Laura van Rossum du Chattel, dikkerhu@xs4all.nl

GASTEN IN DE KERK

Al jaren ontvangen wij studenten van het programma 'Bridging gaps'. Het is een studieprogramma aan de VU in Amsterdam. Het biedt de studenten tijd en begeleiding. Dit is met name van belang voor studenten uit maatschappelijk geëngageerde contexten, zoals kerken.

Bridging Gaps werkt op drie manieren met *gaps* (= hiaat of gat): het biedt studenten de gelegenheid om een *gap* in de **kennis** te overbruggen. Het overbrugt een **geografische en culturele gap** door deze studenten in Nederland te laten studeren. Dit biedt een belangrijke interculturele ervaring. Het combineert deze twee *gaps* en maakt ze productief door de studenten samen te brengen in een cultureel en religieus diverse community of learners, waarin ze zich oefenen in een contextueel en maatschappelijk relevante benadering van de theologie, met name **bijbelinterpretatie**. Wij als kerk zijn dan een klein onderdeel van deze gemeenschap van leerlingen. Wij leren van hen en zij van ons.

Door het volgen van het programma keren de studenten beter toegerust en nog meer geïnspireerd terug naar hun eigen omgeving om zich daar door te ontwikkelen tot leidende persoonlijkheden in kerk en maatschappij. *(Deze tekst komt van de website van de VU over het programma.)*

Op 4 november bent u welkom vanaf 18:30 in de Johanneskerk. We eten samen en leren elkaar kennen. Meld je dan aan bij Alke Liebich, a.liebich@kpnplanet.nl.

WERELDWINKEL KOMT IN DE JOHANNESKERK

Op **5 november** zullen medewerkers van de Wereldwinkel weer in de kerk zijn om hun producten te verkopen. Met het oog op de komende

feestmaand is er gelegenheid om leuke en verantwoorde cadeautjes aan te schaffen.

Kaarsen, zeepjes, servetten, kaarten: voor elk wat wils!

Omdat het werken met de pinautomaat vorige keer niet altijd succesvol was, is het verzoek om zo veel mogelijk contant af te rekenen.

JOHANNESMAALTIJD

Wanneer? De volgende maaltijd is op **dinsdag 7 november**.

Hoe laat? Inloop met glaasje vanaf 18.00 uur. De maaltijd begint om 18.30 uur.

Voor wie? Voor alle gemeenteleden, ongeacht leeftijd. Gasten welkom!

Programma? Eenvoudige maaltijd (vegetarisch) met spirituele tint.

Kosten? Vrijwillige bijdrage. Richtprijs € 5,-.

Voor de maaltijd kunt u zich tot en met de voorafgaande zondagmiddag opgeven bij Jos Rot,

033-4638337 of Corrie Bongers-Bos 033-8885103 of per e-mail:

johannesmaaltijd@hotmail.com.

JOHANNES LEEST

De leeskring komt weer bij elkaar op **donderdag 30 november**. We lezen dan van Eric-Emmanuel Schmitt: Het evangelie volgens Pilatus. Bij bol.com voor € 12,50 te kopen.

De volgende boekenkist komt in week 51. We bespreken dan het boek van Pat Barker: De stille van de vrouwen op **donderdag 25 januari**.

Nieuwe lezers welkom. Informatie bij Laura, 06 1587 5667.

FILOSOFIE LEESCLUB GAAT RIK TORFS LEZEN

We hebben ons de afgelopen tijd gebogen over het boek van Marli Huijer: De toekomst van het sterven. Binnenkort starten we met het nieuwe boek van Rik Torfs, Tijdgeest. De ondertitel luidt:

een perspectief op mens en tijd. De deelnemers aan de leesclub vormen een wisselende groep. Je doet per onderwerp of boek mee. De data van de (avond-)bijeenkomsten worden in overleg bepaald.

Heb je belangstelling om mee te doen? Neem dan contact op met coördinator Dineke Spee, d.spee@hetnet.nl, 033 4801949.

HET VRIJE LIED

Op 21 oktober vond de prijsuitreiking van de dichtwedstrijd Het Vrije Lied plaats. Deze wedstrijd werd georganiseerd door de remonstrantse kerk in Utrecht. De presentatie van de dichtbundel was in de Geerterkerk. Gedichten van Frans van Eijk en Gerard Dummer zijn ook opgenomen in de bundel. De bundel kan besteld worden via de website www.remonstranten.nl/webshop/

Advenire

we wachten op jou
nog zonder naam
zonder vorm zonder tijd
die je plek inneemt tussen alles in
zonder ruimte te vragen
zomaar iets nieuws begint
grenzeloos
vanuit een eeuwenoud begin

we wachten op jou
die al begonnen is
nog voor het wachten zelf
alles in beweging brengt
nog oneindig ver weg
en al dichterbij dan eigen adem

Frans van Eijk

Vanuit ons bestaan
Worden wij stil
Steken het licht
Aan 't onnoembare aan
Hier in het licht
Komen wij saam
Noemen wij u
Bij uw onnoembare naam.
Geef ons de kracht
In stilte te staan
Bij wat ons beweegt
Om verder te gaan.

Gerard Dummer

Als jij mijn kind doodt
Neem ik wraak op jou
Als ik jouw kind dood
Neem jij wraak op mij
Als jij mijn kind doodt
Neem ik wraak op jou
Als ik jouw kind dood
Neem jij wraak op mij

Help mij
Groter dan mijn wraak te zijn
Help mij
Groter dan mijn wraak te zijn
Help mij
Sterker dan de pijn te zijn
Help mij
Israël en Palestijn

Mijn wraak is onherroepelijk
Mijn wraak is wreed en zoet
Mijn wraak is hartverscheurend groot
Omdat mij wraak steeds wreken moet

Help mij
Groter dan mijn wraak te zijn
Help mij
Groter dan mijn wraak te zijn
Help mij
Sterker dan de pijn te zijn
Help mij
Israël en Palestijn.

Gerard Dummer

IN MEMORIAM: RIET MÜLDER CRAMER

Op 12 september 2023 is Remonstrants lid Riet Mülder-Cramer overleden.

Zij was geboren op 27 december 1927. Daarom staat op haar rouwkaart namens de familie *“Wij zijn verdrietig, maar ook dankbaar dat zij zo lang bij ons is geweest. Mooie en leuke herinneringen troosten ons daarbij”*. De uitvaart van Riet heeft plaatsgevonden op dinsdag 19 september jongstleden.

Wie hier ongeveer acht jaar geleden kwam kan zich haar misschien herinneren. Haar kleurrijke kleding en oorbellen vielen op. Toen woonde zij net in Amersfoort en kon nog naar de kerk komen.

Riet Cramer is geboren in Amsterdam, heeft medicijnen gestudeerd en begon met haar man Henk in Vlaardingingen een huisartsenpraktijk, waar zij overigens niet als arts mocht werken. Er waren toen te veel artsen! Later gaf zij les in gezondheid aan de kweekschool voor kleuteronderwijs in Den Haag, waar zij uiteindelijk directrice werd.

De kerk was belangrijk voor haar en haar gezin, eerst de hervormde kerk en later weer de remonstranten waar zij oorspronkelijk vandaan kwam. Haar geloof was even vanzelfsprekend als open voor haar. Riet beschouwde veel van het geloof als beeldspraak. Dat God geen zekerheid is.

‘Het zou mooi zijn als ik de Heer zou zien na de dood, in de hemel. Maar eerlijk gezegd ... ik denk van niet’ was haar uitspraak. Vrijheid in het onzekere - uit een bekende Remonstrantse tekst - betekent ook: onzekerheid accepteren, ja zelfs waarderen.

Vrijheid was belangrijk, bij de afscheidsdienst zijn teksten van Paulus en van de Remonstranten over vrijheid gelezen. Zij kon anderen veel gunnen en ruimte geven, in haar gezin en in haar werk. De vrijheidsdrang van Riet bleek ook in coronatijd. Zij woonde toen al in Nijenstede; haar geestelijke vermogens waren afgenomen. Toch brak zij tot twee keer toe door de corona barrières heen en liep buiten een ongeoorloofd rondje met de rollator. Men hield haar niet makkelijk tegen!

Gelukkig werd zij later in het verpleeghuis Rosorum goed opgevangen. Haar verzorgers konden goed met haar ‘eigenwijsheid’ omgaan. In augustus viel zij en brak haar heup. Na pijnstillende behandeling kon zij rustig naar het einde toe leven. Zo is zij afgelopen dinsdag, 12 september, rustig overleden. Wij weten haar geborgen in Gods liefde. Riet Mülder laat drie kinderen en kleinkinderen achter.

Moge de troost van God en van mensen bij hen zijn die Riet missen, en moge haar nagedachtenis tot zegen zijn.

Roland Loos

MUTATIES

Wijziging denominatie:

Jan Gert Rinsema van P naar Dv

Barend Meinema als kind van, naar vriend van de Johanneskerk.

Nieuw mailadres: Teruggekeerd naar haar oude provider: Marieke Nap mcnap@ziggo.nl

Meer informatie bij jan.r.nienhuis@gmail.com

VASTE ADRESSEN

KERKGEBOUW: JOHANNESKERK

Westsingel 30, 3811 BB Amersfoort (tussen Gemeentehuis en St. Jorisplein).

Per bus: halte Stadsring of Varkensmarkt.

Beheercoördinator: J. Nienhuis

Website: www.johanneskerk.nl

Beheer website: K. Meinema

PASTORAAT

Bij dringende pastorale zaken graag contact opnemen met dhr. K. Meinema

JEUGD- EN JONGERENWERK

Supertwien: (vacature)

Coördinatie Esther van der Steeg

Kinderkring: Mw. D. Berendsen

ORGANISTEN

Dhr. H. van Haeften, Dhr. W. Jonkers en Mw. A. van Eldik

PENNINGMEESTERS

KERKENRADEN

Doopsgezind

Mw. P.M. de Jong-van de Gevel,

IBAN: NL80 INGB 0000 156 108

t.n.v. 'Penningmeester Doopsgez. Gemeente Amersfoort'

Remonstrant

Mw. K.J. van Dijk,

IBAN: NL12 INGB 0000 122 800, t.n.v. 'Penn.

Remonstrantse Gemeente Amersfoort'.

Vrijzinnig Protestant

Dhr. R. loos

IBAN NL 46 INGB 0000 324045 t.n.v. Vereni-ging

Vrijzinnig Hervormden te Amersfoort,

IBAN NL 59 INGB 0008 0870 12 t.n.v. Protes-tantse

Wijkgemeente van Bijz. Aard te Amersfoort

Stichting Financiële Samenwerking

DoReVP

Dhr. J. Nienhuis

IBAN: NL54 ABNA 0432 092 587

t.n.v. 'Stg Financiële Samenwerking'

DIACONIE

Contactpersonen

Mw. J. Maris

Mw. D. Spee

Penningmeester

Dhr. D.K.J. Tommel

Rekeningnummer: NL11 INGB 0000 131451 t.n.v.

'Diaconie van de Dorejo gemeente te Amersfoort'

LEDENADMINISTRATIE

Dhr. J. Nienhuis

AUTODIENST

Coördinator: dhr. R. Meijer

Graag aanmelden vóór vrijdagavond voorafgaand aan de dienst.

REDACTIE JOHANNESBRIEF

Mw. A. Rosbergen

Mw. L. van Rossum du Chattel

Mw. T. Leeuwendal

Dhr. F. van den Akker

INLEVEREN KOPIJ

Inleverdatum volgend nummer 11 augustus

Graag in een Word-bestand, per e-mail aan johannesbrief@johanneskerk.nl.

Afbeeldingen (foto's, illustraties) graag als apart bestand aanleveren.

Ophalen is donderdag 24 augustus en de Johannesbrief verschijnt op 27 augustus.

SECRETARIAAT KERKENRAAD

Mw L. van Rossum du Chattel

KERKDIENSTEN

5 november – ds. Alke Liebich

Wij hebben twee studenten te gast in deze dienst, uit Kenia en uit Pakistan. Lees hierover elders. Thema zal zijn: vergeving. In welke cultuur en omstandigheid we ook leven, mensen zijn elkaar soms iets verschuldigd. Hoe gaan we daarmee om? Een mooi thema om elkaar te leren kennen, na afloop is er koffie met ontmoeting. Wij lezen Matteüs 18: 21-35
Organist is Alice van Eldik

12 november, informatie volgt t.z.t. in de Johannesmail

Organist is Wibren Jonkers

19 november, Ruimteviering om 10.30 Informatie volgt t.z.t. in de Johannesmail

26 november- ds. Alke Liebich

Laatste zondag van het kerkelijk jaar.
We gedenken de overledenen en noemen hun namen. Zo vele levens zijn in onze gedachten. Zoveel dat tot bloei kwam, vruchten droeg en blijft dragen. Of wreed werd afgebroken. Ook een gevoel van onrechtvaardigheid kan bij dat gedenken horen. Dat gevoel speelt ook een rol bij de gelijkenis van de talenten die we gaan lezen. Matteüs 25: 14-30
Organist is Alice van Eldik

drukwerk

Aan de heer / mevrouw
